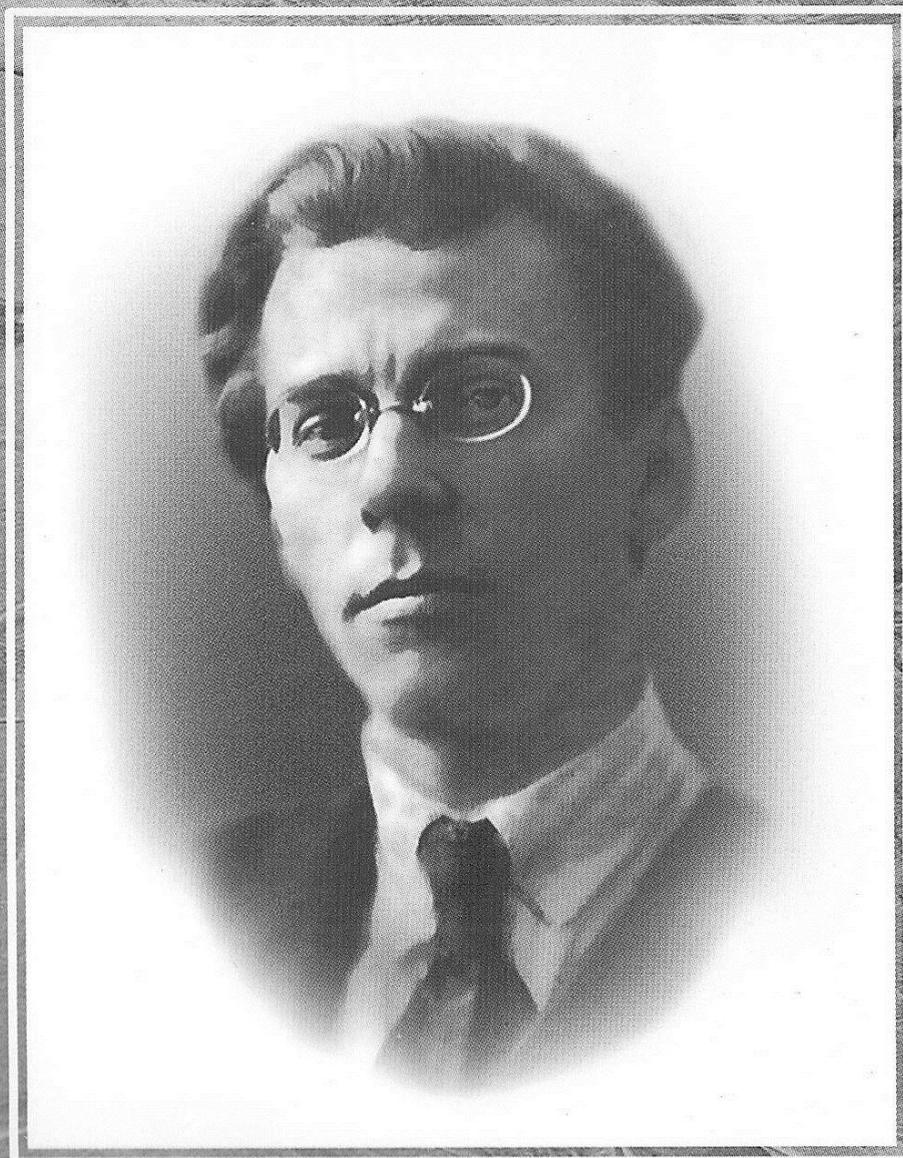

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

КУЛЬТУРА СЛОВА

ВИПУСК 84

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

КУЛЬТУРА СЛОВА

Випуск 84

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ДМИТРА БУРАГО
Київ 2016

Черговий випуск видання присвячено мовотворчості українського культурного діяча, класика української літератури Павла Тичини.

Започатковано рубрику «Думки понад часом». У цьому випуску про погляди Михайла Грушевського на українську літературну мову і національну культуру розмірковує головний редактор збірника Світлана Єрмоленко.

У науково-популярній формі представлено теоретичні аспекти лінгвопрагматики, лінгвостилістики, лінгвопоетики. Значну увагу приділено питанням функціонування української мови в сучасному масмедійному просторі. Читач має змогу ознайомитися з розвідками, присвяченими історії культури та писемності та вивченню сучасної усної і писемної літературної мови.

Практичні рекомендації дотримання літературної норми стануть у пригоді широкому колу читачів.

Редакційна колегія:

С. Я. Єрмоленко (головний редактор), А. М. Архангельська, С. П. Бибик (заступник головного редактора), А. Ю. Ганжа, К. Г. Городенська, П. Ю. Гриценко, Є. А. Карпіловська, Т. А. Коць, Н. О. Мех, В. Радева, С. О. Соколова, Г. М. Сюта (відповідальний секретар).

*До друку рекомендувала вчена рада
Інституту української мови НАН України
(протокол №5 від 26 квітня 2016 року)*

Адреса редакції

Інститут української мови
Національної академії наук України,
вул. М. Грушевського, 4, Київ, 01001.
Тел.: 278-4281, 279-1885;
e-mail: kultura-slova@ukr.net

ЗМІСТ

ДУМКИ ПОНАД ЧАСОМ

Світлана Єрмоленко..... 9

МОВОСВІТ ПАВЛА ТИЧИНИ

Світлана Єрмоленко Філософія мови Павла Тичини 14

Євгенія Карпіловська «Аероплань, душе моя...» (Багатоликий
оказіоналізм Павла Тичини) 25

Надія Бобух «А у всіх (навіть у травинки) сміялись сльози...»
(Контрастиви в поезії Павла Тичини) 36

Наталія Мех «І ще в нас музики не досить»... (Синтез музики
та слова у творчості Павла Тичини) 44

Тетяна Беценко «Навколо – дзвонні звуки ...» (Звукоповтори
в поезії П. Тичини) 56

Ангеліна Ганжа «Перелицьований» Тичина: соціопоетика
пародій 65

СЛОВО ПИСЬМЕННИКА

Петро Кононенко Мелодія душі Павла Тичини 79

Наталка Позняк Почути Тичину 81

СЛОВО В ХУДОЖНЬОМУ ТВОРІ

Ангеліна Ганжа, Світлана Єрмоленко «Чуттями повню
кожне слово» ... (Лінгвопоетичний портрет
Володимира Калашника) 85

Ганна Дядченко Образна парадигма «уста» в мові
української поезії кінця ХХ – початку ХХІ ст. 93

- Лариса Мовчун* «Луна далеких рим...» (Художні означення рими в українській поезії) 102
- Світлана Шабат-Савка* «Бо ти така, як із колядки вийшла...» (Вербалізація інтенцій люб'язності в українськомовному дискурсі) 113

ТЕОРЕТИЧНА СТИЛІСТИКА

- Тетяна Коць* Теоретичні засади вивчення оцінності в мові публіцистичного стилю 123
- Галина Сюта* Поняття *текст* у некласичних мовознавчих парадигмах 131

МОВА ЗАСОБІВ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

- Світлана Соколова* Засоби масової комунікації в мовному бутті держави 143
- Ірина Заліська* Порушення літературних норм у мові прямого ефіру 151

МОВА І ЧАС

- Світлана Бирик* Іншомовні запозичення та активний словник мовця 161
- Юрій Струганець* Футбол у виконанні «літературної збірної України» 170

З ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ ТА ПИСЕМНОСТІ

- Марія Зарінова* Мовна дискусія кінця ХІХ – початку ХХ століть і формування літературного стандарту 179
- Ольга Черемська* Майк Йогансен як мовознавець 187

НАШІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

- Зустрітися з *Іваном Ленєм, Ленем чи Леньом?* (*Катерина Городенська*) 196
- Сайт і веб-сайт* у родовому відмінку однини (*Катерина Городенська*) 197
- Велика і мала літери* в назвах судів (*Катерина Городенська*) 198

Золотовалютні чи золото-валютні запаси України? (Катерина Городенська)	198
Затулівітер чи Затуливітер? (Катерина Городенська) ...	199
Що між ними: дефіс, кома чи тире? (Катерина Городенська)	199
Апóстроф чи апостро́ф? (Василь Винницький)	200
Алфáвіт чи алфаві́т? (Василь Винницький)	201
Рóзбір чи розбі́р? (Василь Винницький)	204
Ча́стки чи ча́стки? (Василь Винницький)	206
Дзвіно́к чи дзвони́к? (Василь Винницький)	208
Велопаркування чи велопарковка? (Світлана Бибик)	210
Взірець – зразок (Світлана Бибик)	210
Платформа проекту і платформа ініціатив (Світлана Бибик)	212
Підписник, підписчик, підписант, абонент чи передплатник, або кого «накручують» у соцмережах? (Ангеліна Ганжа)	213
Рефлексивний – рефлексивний – рефлексійний (Зінаїда Козирєва)	216

РЕЦЕНЗІЇ

Ольга Черемська, Вікторія Сухенко Вагомий доробок європейської україністики	219
--	-----

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	227
------------------------------------	-----